

Yazan: Habib Bektaş

Resimleyen: Mert Tugen

9+ YAŞ / 3, 4, 5, 6 ve 7. SINIFLAR

Ana Temalar:

Birey ve Toplum, Millî Kültür, Okuma Kültürü, Toplum Hayatı, İletişim, Duygular

Temalar

Dil kültürü ve zenginliği, Kültürel değerlerimiz, Mizah

ÖYKÜLERLE ATASÖZLERİ SÖZ KULAĞA, YAZI UZAĞA

ÖYKÜLERLE DEYİMLER UZUN LAFIN KISASI

Atasözleri ve deyimler, özgün ve çağdaş öykülerle anlatılıyor! Sınıf etkinlikleriyle zenginleştirilen kitaplar, genç okurların dilimizin zenginliklerini keyif alarak öğrenmelerini sağlıyor.

KİTABIN ÖZETİ

“Öykülerle Atasözleri ve Deyimler” serisi, kurmacanın gücü ve bölüm sonlarında yer alan sınıf etkinlikleri ile kültürümüzün ve dilimizin önemli bir parçası olan atasözleri ve deyimlere eğlenceli ve bambaşka bir bakışla yaklaşmamızı sağlıyor.

Habib Bektaş'ın seçilen her atasözü ve deyim için yazdığı özgün öykülerden oluşan kitaplar, içinde bolca deyim, deyiş, yerel söyleyişlerin yer aldığı bir sözlü kültür çalışması aynı zamanda. Homeros'tan Murat Orhon Arıburnu'na, mitolojiden sözlü kültürün zenginliklerine, bu kültürün beslediği kaynaklara sırtını yaslayan çalışma, mizahı, nükteyi, zaman zaman absürdü de içinde barındıran içeriğiyle salt genç okurlara değil, yetişkinlere de hitap ediyor. Özgün öykülerin kurgusu arasına serpiştirilmiş, bağlam içinde kullanılan atasözleri ve deyimler, dilin zenginliklerine kapı aralarken genç okurlar için akılda kalıcılığı kolaylaştırıyor.

HABİB BEKTAŞ

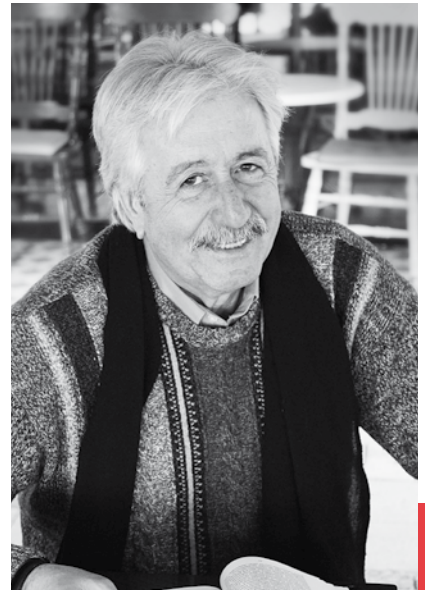
Türkiye'de ve Almanya'da şiiir, öykü, roman ve tiyatro türünde birçok kitabı yayımlandı. İnkılap Roman Ödülü'ne değer görülen *Gölge Kokusu* adlı romanı *Eylül Fırtınası* adıyla Atıf Yılmaz tarafından sinemaya uyarlandı. Türk Dil Derneği Ömer Asım Aksoy Ödülü'ne değer görülen romanı *Cennetin Arka Bahçesi* Yunancaya çevrilierek Atina'da yayımlandı. Türkiye'de ve Almanya'da oyunları sahnelendi.

Yazarın Tudem Yayınlarından çıkan diğer kitapları:

Tombik Balık (roman)

Yazarın Delidolu Yayınlarından çıkan kitapları:

Dedemin Cenneti (öykü), Kaybolmasınlar Diye (öykü), Gölge Kokusu (roman), Cennetin Arka Bahçesi (roman)

SINIF ETKİNLİKLERİ

Atasözleri de yaşanan devire göre değişikliğe uğrayıp anlamını ya da gündelik yaşamdaki karşılığını yitirebilir mi? Bu tür bir atasözü bulmaya ne dersin?

Yunus Emre'nin “Az söz erin yüküdür / Çok söz hayvan yüküdür” sözünü sınıfta tartışarak yorumlayın.

Homeros'un Odysseus destanında insanın isminin önemi nasıl anlatılıyor? Sence isimlere neden bu kadar önem verilmiş?

Zümrüdü Anka ve Kaf Dağı hakkında araştırma yapıp daha sonra bunu sınıfta yapacağın bir sunumla arkadaşlarına anlat!

Midas, Apollon ve Pan ve Tmolos'un mitolojideki hikâyeleri üzerine bir araştırma yapmaya ne dersin? Bakalım hangi karakter daha çok ilgini çekecek?

İletilerine katılmadığın atasözleri var mı, varsa hangileri ve neden katılmıyorsun?

Öyküdeki anlatıcı hakkında neler söyleyebiliriz? Sence güvenilir bir anlatıcı mı? Neden?

“Umut fakirin ekmeği” dizesiyle verilmek istenen duygu-düşünce sence nedir? Bu sözden yola çıkarak bir resim yapmaya ne dersin?

Pantomimle Atasözü Anlatma:

Aşağıdaki atasözlerinden birini ya da kendi seçeceğiniz bilinen bir atasözünün beden dili ve pantomimle canlandırarak anlatmaya çalışın.

Örnekler

- Akıl yaşta değil baştadır.
- Güneş balçıkla sıvanmaz.
- Paça ıslanmadan balık tutulmaz.

Habip Bektaş ile “Öykülerle Atasözleri ve Öykülerle Deyimler” atölyesi Tudem Yayın Grubu Etkinlik Rehberi'nde

İLİŞKİLENDİRİLEN KAZANIMLARDAN BAZILARI:

3. SINIF - TÜRKÇE

Dinleme

- 2.1. Dinlediklerini anlamlandırmada ön bilgilerini kullanır.
2.4. Dinlediklerini zihninde canlandırır.
2.3. Eğlenmek için masal, hikâye, şarkı, tekerleme, tiyatro vb. dinler/izler.
Konuşma
2.2. Konuşmasında olayları oluş sırasına göre anlatır.

4. SINIF - TÜRKÇE

Konuşma

2.3. Konuşmasında söz varlığını kullanır. Konuşmalarında deyim, atasözü, tekerleme, mâni, özlü söz ve mecazlarla, mizahî öğeleri kullanmaları sağlanmalıdır.

Okuma

- 2.1 Ön bilgilerini kullanarak okuduğunu anlamlandırır.
2.2 Metinde verilen ipuçlarından hareketle, karşılaştığı yeni kelimelerin anlamlarını tahmin eder.
2.6 Okuduklarındaki duygusal ve abartılı öğeleri belirler ve sorgular. Etkinlik: Abartılı öğelerin yer aldığı ve olmadığı cümleler karışık olarak verilerek öğrencilerden bunları ayırmaları istenebilir.
2.17 Okuduğu metindeki öznel ve nesnel yargıları ayırt eder. Etkinlik: Karışık olarak verilen öznel ve nesnel yargı belirten cümleleri ayırmaları istenebilir.
2.29 Okuduklarıyla ilgili kendi yaşantısından ve günlük hayattan örnekler verir.
2.31 Okuduklarında “hikâye unsurları”nı belirler. Etkinlik: “Hikâye Haritası” etkinliğini yaptırabilirsiniz.

Yazma

2.6 Yazılarında söz varlığından yararlanır. Etkinlik: a) “Atasözünü Bul” etkinliği yaptırılabilir. b) “Deyimleri Bul” etkinliği yaptırılabilir. Yazısını güçlendirmek amacıyla deyim, atasözü, özdeyiş vb. kullanmaya özendirilir.

5. SINIF - TÜRKÇE

Sözlü İletişim

- T5.1.7. Dinledikleri/izledikleriyle ilgili çıkarımlar yapar.
T5.1.10. Dinlediklerinde gerçek ve kurgu olanı ayırt eder.

Okuma

- T5.2.4. Metni yorumlarken metinden aktarımlar yapar.
T5.2.5. Okuduğu metindeki kahramanların özelliklerini belirler ve karşılaştırır.
T5.2.11. Bir bilgiye veya içeriğe erişmek için basılı ve dijital içeriklerde içindekiler ve sözlük bölümünü kullanmayı bilir.
T5.2.13. Okuduğunu anlamlandırmada görsellerden yararlanır.

Yazma

- 5.3.1.5. Anlatımı zenginleştirmek için anlatım yöntemlerinden yararlanır.
T5.3.5. İçeriğe uygun atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.

6. SINIF - TÜRKÇE

Okuma

- T6.2.5. Metinden anlam çıkarırken metin içeriğine atıfta bulunur.
T6.2.8. Metinde cümlenin, bölümün, sahnenin veya dörtlüğün metnin bütünü ile nasıl ilişkilendirildiğini ve olay akışına nasıl katkı sağladığını analiz eder.
T6.2.23. Anlamını bilmediği sözcük ve sözcük gruplarının anlamını belirler.
T6.2.24. Okuduğu metindeki sözcük ve sözcük gruplarının cümle içinde kazandığı anlamı fark eder.
T6.2.25. Kelime ve kavramların farklı anlamlarını öğrenir ve bunları bağlama uygun şekilde kullanır.

7 ve 8. SINIF - TÜRKÇE

- 2.18 Metindeki söz sanatlarının anlatıma olan katkısını fark eder.
2.19 Metinde yararlanılan düşünceyi geliştirme yollarının işlevlerini açıklar.
4.1 Kelimeler arasındaki anlam ilişkilerini kavrayarak birbiriyle anlamca ilişkili kelimelere örnek verir. Etkinlik: Temel/mecaz/terim anlamlarında kullanılan/kullanılmayan kelimeler arasında farklı olan bulunur.
4.3 Okuduğu metinde geçen kelime, deyim ve atasözlerini cümle içinde kullanır.
Yazma
2.6 Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.
5.2 Yeni öğrendiği kelime, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.